

23.4.2026

Jakelussa mainituille

Pyyntö antaa kirjallinen kannanotto parlamentaariselle ohjausryhmälle

Tausta

Parlamentaarinen vaalialue työryhmä julkaisi loppuraporttinsa 23.1.2025 (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2025:2). Loppuraportissaan työryhmän enemmistö ehdotti jatkovalmisteluun ryhtymistä perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi siten, että jatkossa, jos vaalipiiristä valitaan alle kahdeksan edustajaa, se muodostaa toisen vaalipiirin kanssa vaalialueen.

Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministeriryhmä (STOH-minry) keskusteli työryhmän loppuraportista 28.2.2025 ja päätti lähettää työryhmän loppuraportin lausuntokierrokselle. Lausuntokierroksen (21.5.-21.7.2025) lisäksi oikeusministeriö hankki loppuraportista kaksi valtiosääntöoikeudellista lausuntoa. STOH-minrylle annettiin lausuntopalautte tiedoksi 28.10.2025 ja STOH-minry kirjallisessa käsittelyssään 25.11.2025-4.12.2025 linjasi jatkovalmisteluun ryhtymisestä niin, että oikeusministeriössä aloitetaan lainsäädäntöhanke perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi.

Linjauksen mukaisesti lakimuutokset perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi valmistellaan oikeusministeriössä (valmisteluryhmä) ja valmistelun tueksi valtioneuvosto asetti 5.2.2026 parlamentaarisen ohjausryhmän

Ohjausryhmän tehtävä ja pyyntö kirjallisesta kannanotosta

Parlamentaarisen ohjausryhmän tehtävänä on linjata valmisteluryhmälle siitä, miten vaalipiirit muodostaisivat vaalialueita. Ohjausryhmä pyysi kirjallisia lausuntoja ja kutsui maakuntien liitoista edustajia kuultaviksi ohjausryhmän kokoukseen 23.4.2026.

Kokouksessa käydyn keskustelun perusteella ohjausryhmä katsoi, että kaikilta maakuntien liitoilta pyydetään kirjallinen kannanotto 14.5.2026 mennessä. Myös jo annettuja kannanottoja on mahdollista täydentää 14.5.2026 mennessä.

Kannanoton ohjausryhmälle voi toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.om@gov.fi (viitteeksi VN/36777/2025).

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Valmisteilla olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi on tarkoitus myös pyytää lausuntoja tavanomaisella lausuntokierroksella myöhemmin, ennen vuoden 2026 syksyä.

Tämän pyynnön liitteenä on kalvosarja vaalialueiden muodostamisesta.

Lisätietoja

Ohjausryhmän puheenjohtaja, puoluesihteerinä Maggie Keskinen maggie.keskinen@kokoomus.fi

Valmisteluryhmän sihteeri, asiantuntija Tuomas Rekola tuomas.rekola@gov.fi puh 02951 50195.

Liite:

Pyyntö kirjallisesta kannanotosta

Vaalialueiden muodostaminen -kalvosarja

Jakelu:

Etelä-Karjalan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Savon maakuntaliitto

Hämeen liitto

Kainuun liitto

Keski-Pohjanmaan liitto

Keski-Suomen liitto

Kymenlaakson Liitto

Lapin liitto

Pirkanmaan liitto

Pohjanmaan liitto

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Savon liitto

Päijät-Hämeen liitto

Satakuntaliitto

Uudenmaan liitto

Varsinais-Suomen liitto

LIITE

Valmistelun lähtökohtana on perustuslain 25 §:n muuttaminen siten, että
 -eduskuntavaaleissa suhteellisuus toteutetaan vaalipiireittäin
 -suhteellisuus kuitenkin toteutettaisiin vaalialueella, jos vaalipiiristä valitaan alle kahdeksan edustajaa.

Vaalialue muodostettaisiin siis aina mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että vaalipiiristä valitaan alle kahdeksan edustajaa.

Vaalilaissa säädettäisiin, miten vaalialue muodostetaan. Valmistelussa tällä hetkellä lähtökohtana on, että vaalilakiin otettaisiin säännökset kaikkien vaalipiirien osalta, vaikka vaalipiiristä valittavan edustajamäärän olemisen alle kahdeksan olisi kuinka epätodennäköistä tahansa.

Kannanotossa pyydetään ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin:

1a) Alla on esitetty vaihtoehdot A, B ja C, siitä miten vaalipiirit voisivat muodostaa keskenään vaalialueita. Mikä olisi näistä nähdäksenne paras vaihtoehto?

1b) Perustelunne vaihtoehdolle

2) Onko teillä muuta lausuttavaa valmisteilla olevasta vaalialuemenetelmästä, jota valmistellaan parlamentaarisen vaalialuetyöryhmän linjausten mukaisena?

Vaihtoehto A

Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirien muodostama vaalialue*
Varsinais-Suomen ja Satakunnan vaalipiirin muodostama vaalialue
 Hämeen ja Pirkanmaan vaalipiirien muodostama vaalialue
 Kaakkois-Suomen ja Savo-Karjalan vaalipiirien muodostama vaalialue
 Vaasan ja Keski-Suomen vaalipiirien vaalialue
 Oulun ja Lapin vaalipiirien muodostama vaalialue*

Vaihtoehto B

Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirien muodostama vaalialue*
 Varsinais-Suomen ja Hämeen vaalipiirien muodostama vaalialue
Satakunnan ja Pirkanmaan vaalipiirien muodostama vaalialue
 Kaakkois-Suomen ja Savo-Karjalan vaalipiirien muodostama vaalialue
 Vaasan ja Keski-Suomen vaalipiirien muodostama vaalialue
 Oulun ja Lapin vaalipiirien muodostama vaalialue*

Vaihtoehto C

Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirien muodostama vaalialue*
 Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan vaalipiirien muodostama vaalialue
Satakunnan ja Vaasan vaalipiirien muodostama vaalialue
 Hämeen ja Keski-Suomen vaalipiirien muodostama vaalialue
 Kaakkois-Suomen ja Savo-Karjalan vaalipiirien muodostama vaalialue
 Oulun ja Lapin vaalipiirien muodostama vaalialue*

* Oulun ja Lapin vaalipiirien muodostamalle vaalialueelle ei ole vaihtoehtoa, koska Lapin vaalipiirillä on yhteistä maantieteellistä rajaa ainoastaan Oulun vaalipiirin kanssa. Sama koskee Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirejä.

